

Commissie inzake Leerlingenrechten

Beslissing afwijkingen van een standaarddossier **in het gewoon basisonderwijs**

Nr. 2022-BaO-207

13 december 2022

Inzake de afwijkingen op dossier-B voor de organisatie van de inschrijvingen voor het schooljaar 2023-2024, zoals voorgelegd aan de Commissie inzake Leerlingenrechten voor LOP Gent basisonderwijs door Els Bertels.

Gelet op het Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, inzonderheid artikel 37/7 tot en met artikel 37/70.

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 7 oktober 2022 over het inschrijvingsrecht in het basisonderwijs en het secundair onderwijs

Gelet op het ministerieel besluit van 9 november 2012 houdende de aanstelling van de voorzitter en de leden van de Commissie inzake Leerlingenrechten, zoals gewijzigd.

Gelet op het huishoudelijk reglement van de Commissie inzake Leerlingenrechten van 14 september 2018.

Na beraadslaging.

Met eenparigheid van stemmen,

Ingediende afwijkingen, besluit en motivatie.

Afwijking 1: capaciteitsbepaling

Volgens afspraak binnen het LOP wordt de capaciteit voor anderstalige nieuwkomers beschouwd als overlappend met de capaciteiten voor de geboortejaren en leerjaren. De toewijzingen gebeuren op basis van de vrije plaatsen per geboortjaar en leerjaar, niet op basis van capaciteit anderstalige nieuwkomers. De school beslist autonoom over de capaciteit anderstalige nieuwkomer en meldt aan het LOP als de capaciteit AN werd bereikt. Anderstalige nieuwkomers kunnen aangemeld worden voor elke vestigingsplaats. De lijst van scholen wiens capaciteit AN bereikt is, wordt vanaf de start van de aanmeldperiode gepubliceerd op <https://gent-bao.lokaaloverlegplatform.be/>.

Besluit:

Goedgekeurd

Afwijking 2: toekenning-recht-inschrijving

Kinderen die voldoen aan het criterium anderstalige nieuwkomers Een school kan beslissen om kinderen die een toewijzing hebben gekregen voor een vrije plaats toch niet in te schrijven. Daartoe moeten twee decretale voorwaarden vervuld zijn: de capaciteit AN voor dat schooljaar moet bereikt zijn én de ouders moeten kunnen inschrijven in een andere school op redelijke afstand en rekening houden met de schoolkeuze van de ouders. De ouders van de kinderen die voldoen aan de AN-criteria én die een toewijzing kregen, krijgen hierover informatie voor ze naar de school gaan om in te schrijven.

Besluit:

Goedgekeurd

Afwijking 3: periode-inschrijven

Inschrijvingsperiode van de voorrangsgroepen broer/zus en kind van personeel °2021 in de periode 23/01-03/02/2023 via de school. De kinderen °2021 die behoren tot de voorrangsgroep broer/zus en kind van personeel kunnen ook tijdens de aanmeldperiode 28/02-21/03/2023 aanmelden én geordend worden volgens deze voorrang.

Besluit:

Goedgekeurd

Afwijking 4: toekenning-recht-voorrang

Toekomstig adres Ouders kunnen ook een toekomstig domicilieadres van het kind registreren. Dit is bijvoorbeeld het geval bij ouders die een huis aan het (ver)bouwen zijn waarbij dit het toekomstige domicilieadres zal zijn van het kind. Ouders die een toekomstig adres ingeven, moeten dit kunnen bewijzen aan de hand van bijv. een koopakte of een huurovereenkomst. Ouders kunnen ook een

toekomstig werkadres opgeven. Voor de controle op het werkadres kunnen scholen aan de ouders vragen een document (b.v. personeelskaart of attest) voor te leggen waaruit blijkt dat ze op het opgegeven adres (zullen) werken. Deadline voor het verhuizen naar het nieuwe domicilieadres of werken op het werkadres is het schooljaar dat het kind start met zijn schoolloopbaan. Kinderen zonder wettelijk adres hebben eveneens recht op onderwijs als andere kinderen en moeten bijgevolg ook kunnen genieten van de voordelen van de aanmeldingsprocedure. Voor kinderen zonder wettelijk adres kunnen geen officiële adrescoördinaten en dus ook geen afstand thuis – school bepaald worden. Zij dienen zich via het aanspreekpunt van het LOP aan te melden en krijgen per vestigingsplaats waarvoor ze aangemeld worden in de betreffende rangordeningen een positie die overeenkomt met de mediaan. Die keuze is gebaseerd op de overweging dat de mediaanpositie een neutrale positie is die de betrokken kinderen niet op voorhand benadeelt, maar ook niet per definitie bevoordeelt. Op die manier verhoogt ook de kans dat kinderen zonder wettelijke verblijfplaats over verschillende vestigingsplaatsen verspreid worden, terwijl er toch rekening gehouden wordt met de voorkeur van de ouders, op een wijze en in een mate die vergelijkbaar is met de wijze waarop en de mate waarin voor andere kinderen met de voorkeur van de ouders rekening gehouden wordt. Dat zou niet het geval zijn wanneer kinderen zonder wettelijke verblijfplaats bijvoorbeeld de adrescoördinaten van de vestigingsplaats zouden krijgen. Dan zouden ze per definitie helemaal bovenaan de rangordering komen (afstand = 0) en onevenredig bevoordeeld worden ten opzichte van andere kinderen. Het gevaar zou ook groot zijn dat die kinderen geconcentreerd in enkele scholen terecht zouden komen. Het omgekeerde zou het geval zijn wanneer aan de kinderen zonder wettelijke verblijfplaats de coördinaten (0;0) toegekend zouden worden. Ze zouden dan stevast onderaan elke ranglijst komen en geen gelijke kansen op toegang tot een school van hun keuze krijgen.

Besluit:

De Commissie merkt op dat de operationalisering van het ordeningscriterium afstand geen afwijking is op het standaarddossier. De Commissie inzake Leerlingenrechten doet dan ook geen uitspraak over de gevraagde afwijking.

Afwijking 5: gegevensveiligheid

De initiatiefnemer respecteert de Algemene Verordening Gegevensveiligheid (AVG of GDPR) en ziet erop toe dat voorafgaand aan de aanmeldingsprocedure een gegevensbeschermings-effectbeoordeling (GEB of DPIA) uitgevoerd wordt.

Besluit:

Goedgekeurd onder voorbehoud

De Commissie inzake Leerlingenrechten formuleert een voorbehoud bij de voorgestelde afwijking en merkt op dat aan deze bepaling moet voldaan zijn bij de start van de aanmeldingsperiode. Het vaststellen van een inbreuken tegen de AVG is de bevoegdheid van de GBA en VTC.

Afwijking 6: wijze-ordenen-aangemelde leerlingen

Ordenen toegewezen leerlingen De leerlingen worden tweemaal voor dezelfde vestigingsplaats geordend op afstand. - minstens 75% van de vrije plaatsen krijgen een toewijzing op basis van de afstand 'domicilie kind – school' - Maximum 25% van de vrije plaatsen krijgen een toewijzing op basis van de kortste afstand die kon berekend worden op basis van de opgegeven domicilieafstand van het kind, werkadres 1 en werkadres 2. De kortste van deze drie berekende afstanden wordt

weehouden. Ordenen niet toegewezen leerlingen Alle kinderen op de wachtlijst worden geordend volgens kortste afstand. De kortste van deze drie berekende afstanden tot de school (domicilie kind-school, werkadres 1 – school, werkadres 2 – school) wordt weehouden.

Besluit:

Goedgekeurd

Afwijking 7: operationalisering-orderingscriteria

Afstandsberekening De berekening van de afstanden gebeurt met een eigen methode ontwikkeld door de Data en Informatie van de Stad Gent. Voor de berekening wordt gebruik gemaakt van een geografisch informatiesysteem (GIS) en volgende gegevensbestanden: een wegennetwerk (cfr GPS toestellen), de coördinaten van het officiële adres of de ingang van de school en de adrescoördinaten uit het Centraal Referentie Adressenbestand (CRAB) voor het bepalen van het domiciliëadres van het kind en/of werkadressen van de ouders. De school mag zelf bepalen of het voor de afstandsberekening werkt met het officiële adres van de school of met de ingang van de school, ingeval dat afwijkt van het officiële adres. Op die manier sluiten we beter aan bij ons uitgangspunt dat de afstand zoveel mogelijk de 'werkelijke wandelafstand benadert'. De ordening van de leerlingen naar afstand gebeurt in verschillende fasen. Allereerst werden via een "netwerkanalyse" (GIS techniek) vanuit elke vestigingsplaats van elke school afstandszones (buffers) afgebakend b.v.: 0 – 500 m, 500 – 1000 m, enz. (kaart zie bijlage 6). De "netwerkanalyse" berekent de afstanden via gewone, gekende, wegen. Er wordt hierbij dus o.a. rekening gehouden met bestaande barrières (b.v. waterlopen, spoorwegen, autosnelwegen) die voetgangers tot een omweg via een oversteekplaats nopen. Indien een kind dus een omweg moet maken langs een brug om, dan komt hij in een verdere zone te liggen, hoewel hij in vogelvluchtafstand misschien dicht bij de school woont. Op basis van zijn/haar adrescoördinaten (woon- of werkplaats ouders) wordt dan elke aangemelde leerling per aangemelde vestigingsplaats eerst in één van de afstandszones geplaatst en op basis daarvan in de rangordening opgenomen: wie in de dichtste afstandszone valt, komt voor die vestigingsplaats het hoogst op de lijst; wie in de verst afgelegen bufferzone valt, komt het laagst op de lijst. Vervolgens wordt vanuit elk van deze adresposities ook de vogelvluchtafstand (rechte lijn) van het adres tot de vestigingsplaats van de school bepaald. Deze vogelvluchtafstanden bepalen de rangorde binnen elke afstandszone. Principieel koos het LOP ervoor om te werken met de wandelafstand. Dat is de meest logische keuze, gezien we er in de eerste plaats naar streven om alle kinderen de mogelijkheid te bieden naar een school dicht bij huis te gaan, - veel ouders de afstand naar school te voet of met de fiets afleggen. Via GIS zouden we normalerwijze ook de kortste afstand, via de weg, van elk adres tot de school kunnen bepalen, jammer genoeg bestaat er vandaag nog geen uniform, authentiek, wegenregister/wegennetwerk dat ook alle zgn. "trage wegen" in kaart brengt (bv kleine voetgangerswegen en -doorsteken, fietsbruggen en -tunnels, wegen in parken, het oversteken van pleinen,..). Daarom gaf het LOP de coördinatievergadering de opdracht om in samenspraak met de entiteit Data en Informatie van de Stad Gent een berekeningsmethode te kiezen die met behulp van de actueel beschikbare technologie en meest actuele gegevensbronnen het best de wandelafstand benadert. Simulatie-oefeningen door Data en Informatie tonen aan dat, onder andere door het middeleeuwse spinnenwebpatroon dat kenmerkend is voor het grootste deel van het stratenpatroon van Gent, een combinatie van vogelvluchtafstand met afstandszones in de meeste gevallen de beste benadering van de wandelafstand oplevert. Nieuwe trage wegen worden ingetekend als die weg er komt uiterlijk in het schooljaar dat het kind zal starten met de schoolloopbaan. Wanneer de vestigingsplaatsen van een school binnen de straal van 750 meter vogelvlucht van elkaar gelegen zijn én de vestigingsplaatsen geen zelfde geboortejaren of leerjaren aanbieden, wordt afgeweken van de bovenstaande berekeningswijze. Het eerste deel is gelijklopend: de adrescoördinaten worden aan een buffer toegekend. Daarna worden de aanmeldingen voor de vestigingsplaatsen in dezelfde bufferzone samen behandeld (bv. de zone tussen 0 en 500 meter). De aanmeldingen binnen een bufferzone

worden in volgorde geplaatst op basis van de vogelvluchtafstand, die berekend wordt vanaf het geografisch middelpunt van de betrokken vestigingsplaatsen. Deze uitzondering wordt duidelijk geïllustreerd aan de hand van de bijlage. Voor basisscholen met verschillende instellingsnummers die ervoor kiezen om hun vestigingsplaatsen die op één campus gelegen zijn, voor de capaciteitsbepaling als één geheel te beschouwen (OD XXIV, art. II.7), wordt de afstand eveneens vanaf het geografisch middelpunt berekend, tenzij er (a) een gemeenschappelijke hoofdingang is of (b) de hoofdingangen op minder dan 750 m van elkaar aan dezelfde straat gelegen zijn. In geval (a) wordt de afstand vanaf de gemeenschappelijke hoofdingang berekend; in geval (b) gebeurt dat vanaf het geografische midden van de hoofdingangen van de betrokken vestigingsplaatsen.

Besluit:

De Commissie merkt op dat de operationalisering van het ordeningscriterium afstand geen afwijking is op het standaarddossier. De Commissie inzake Leerlingenrechten doet dan ook geen uitspraak over de gevraagde afwijking.

Afwijking 8: aantal-aanmeldingen-per-leerling

Aanmelden voor meerdere capaciteitsniveaus. Indien het niet duidelijk is tijdens de aanmeldperiode voor welk capaciteitsniveau een kind moet aanmelden, bijv. omdat op dat moment niet duidelijk is of het kind aan de toelatingsvoorwaarden van het lager onderwijs voldoet, dan kan het kind twee aanmeldingsdossiers aanmaken. Dit kan alleen met tussenkomst van de LOP-deskundige. Vechtscheiding. Bij gebrek aan overeenstemming tussen ouders die beiden het ouderlijk gezag over het kind uitoefenen, worden, als voorlopig bewarende maatregel om het recht op inschrijving minimaal te kunnen vrijwaren, twee dossiers aangelegd (één met en één zonder rijksregisternummer). De school of het LOP kunnen hier in geen geval als bemiddelaar, laat staan als rechter, in optreden. Onderlinge betwistingen over de schoolkeuze dienen de ouders desnoods voor de rechtbank te beslechten. Een van beide dossiers wordt aangemaakt zonder rijksregisternummer. Dit kan alleen door tussenkomst van de LOP-deskundige. Koppelen. Ouders kunnen binnen eenzelfde aanmeldingsdossier meer dan één kind uit hun gezin (leefentiteit) aanmelden. Het proces van het kiezen van scholen/vestigingsplaatsen en van het bepalen van een voorkeuorde dienen zij dan per kind afzonderlijk te doorlopen. Van zodra de ouder(s) meer dan 1 kind toevoegen aan hun aanmeldingsdossier, verschijnt er na het invoeren van de schoolkeuze een scherm met daarop de vraag of de ouders de schoolkeuzes voor de verschillende kinderen aan elkaar wensen te koppelen. De ouders kunnen vervolgens al dan niet hun kinderen per vestigingsplaats aan elkaar koppelen. Er verschijnt ook uitleg over de gevolgen van zo'n koppeling, nl. dat als er voor één van de kinderen geen vrije plaats is en voor het andere kind wel, toch geen van de kinderen een toewijzing krijgen. Daardoor vermindert voor alle gekoppelde kinderen de kans op een plaats in de betreffende vestigingsplaats. Het is aan de ouders om de voor- en nadelen (risico's) van een koppeling van schoolkeuzes af te wegen, gegeven de capaciteitsbeperkingen in de betrokken vestigingsplaatsen. De helpdesk stuurt de ouders die hun kinderen koppelden tijdens de aanmeldingsperiode ook nog een mail waarin nog eens wordt toegelicht wat de mogelijke gevolgen zijn van het koppelen. In situaties waarin twee of meer vestigingsplaatsen van scholen heel dicht bij elkaar gelegen zijn (b.v. een kleuterafdeling aan de ene kant van de straat, een lagere school aan de overkant), kan ook de keuze voor twee verschillende vestigingsplaatsen aan elkaar gekoppeld worden. Scholen kunnen deze koppeling zelf invoeren in het portaal. De herkenning ervan gebeurt tijdens de aanmelding automatisch. De ouders worden gewezen op de mogelijkheid van een koppeling van keuzes. In geval van gekoppelde keuzes wordt in het toewijzingsproces een leerling voor een vestigingsplaats maar als gunstig gerangschikt beschouwd als de andere kinderen binnen de gekoppelde keuze binnen hun geboortjaar of leerjaar ook gunstig gerangschikt staan. Zolang aan die

voorwaarde niet voldaan is en zolang de toewijzingsprocedure loopt, blijven de betrokken kinderen wel in de running voor een toewijzing in die vestigingsplaats. Komt of komen in een navolgende iteratie alsnog de nodige plaats(en) vrij, dan kunnen zij alsnog een plaats in die vestigingsplaats verwerven. Dit gebeurt op een wijze die voorkomt dat vrije plaatsen tot het einde vastgehouden en uiteindelijk helemaal niet toegewezen worden. Een eventuele definitieve niet-toewijzing van gekoppelde kinderen gebeurt telkens na de finale afronding van de rangordenings- en toewijzingsprocedure. Indien slechts 1 van de gekoppelde kinderen een plaats zou hebben, worden alle gekoppelde kinderen geweigerd. Maar het kind dat wel een toewijzing had kunnen krijgen als het niet gekoppeld was, komt als eerste geweigerde in zijn/haar geboortjaar / leerjaar. Als dat leerjaar/geboortjaar nog vrije plaatsen heeft, neemt de school contact op met de ouder en het is dan aan de ouder om te bepalen of ze alsnog gebruik willen maken van de plaats, ook al is het maar voor 1 kind van de leefentiteit. Voor meerlingen worden technisch gezien dezelfde mogelijkheden tot koppeling voorzien als hierboven beschreven, maar ouders van meerlingen (of – meer algemeen – kinderen uit dezelfde leefentiteit die voor hetzelfde capaciteitsniveau, i.c. geboortjaar in KO of leerjaar in LO, aangemeld worden) , worden aangeraden geen gebruik te maken van de mogelijkheid de schoolkeuzes voor de betrokken kinderen te koppelen. Dat verhoogt de kans dat minstens één van de betrokken kinderen een inschrijving kan realiseren in een vestigingsplaats die hoog in de voorkeur van de ouders staat. Het decreet staat toe dat de school de overige betrokken kinderen toch inschrijft (in overcapaciteit), wat in de praktijk ook meestal zal gebeuren. Op die manier komen alle betrokken kinderen in een vestigingsplaats van hoge voorkeur terecht. In geval van twijfel kunnen ouders de helpdesk contacteren. Gezien de gebruikte ordeningscriteria zullen die kinderen overigens altijd onmiddellijk na elkaar in de rangordering voorkomen. Kinderen zonder RRN kunnen aangemeld worden via intermediaire organisaties of via de LOP-deskundige.

Besluit:

De voorgestelde afwijking betreffende het koppelen van aangemelde leerlingen wordt goedgekeurd. De Commissie merkt op dat lokale afspraken over de aanmelding van leerlingen waarbij er onder de ouders onenigheid is over de schoolkeuze of waarbij er onduidelijkheid bestaat over het capaciteitsniveau waarvoor de leerling moet worden aangemeld geen afwijkingen zijn op het standaarddossier. De Commissie inzake Leerlingenrechten doet daar dan ook geen uitspraak over.

Aldus uitgesproken op 13 december 2022.

De Commissie Leerlingenrechten was samengesteld uit:

De heer Bertel De Groote, voorzitter,

Mevrouw Marleen Colpin en de heren Jan Fiers, Bengt Verbeeck en Joël Boussemaere, effectieve leden,

Mevrouw Nikita Vos en Ingrid Hugelier, secretarissen.

Opgemaakt in twee originele exemplaren

De secretaris

De voorzitter

N. VOS

B. DE GROOTE

Nikita Vos
(Signature) Digitaal ondertekend
door Nikita Vos
(Signature)
Datum: 2022.12.14
17:34:31 +01'00'

